РЕЦЕНЗИЯ

На дисертационния труд

ИНТЕРНЕТ ТРАНСПОРТНИ БОРСИ КАТО ЕВРОПЕЙСКИ ПАЗАР НА СТОКИ И УСЛУГИ – ПЕРСПЕКТИВА ЗА ПОЛСКИ АВТОМОБИЛНИ ПРЕВОЗВАЧИ

На ПЬОТР ЛЕВАНДОВСКИ

За присъждане на научната степен „доктор на икономическите науки“ ПН 3.8 „Икономика“, докторска програма „Световно стопанство и международни икономически отношения“

Рецензент: професор д-р Емил Панушев

Основание за представяне на рецензията: заповед 1001/14.09.2017 на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ за участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд.

Пьотр Левандовски е ръководител на катедра „Икономически и обществени науки“ на Инженерно-икономическия транспортен факултет на Морската академия в Щецин, Полша.

Дисертационният труд е с обем 212 страници, и се състои от увод, пет глави, заключение, списък на използваната литература, списък на фигурите и списък на таблиците. Основният текст съдържа 58 фигури и 19 таблици. Списъкът на използваните литературни източници наброява 106 заглавия на полски език и чуждестранни източници, както и онлайн публикации.

Представеният за рецензиране дисертационен труд е посветен на важни аспекти на развитието на съвременни форми на организация на автомобилния транспорт в Полша и неговата конкурентоспособност на пазара на ЕС и в света. Анализирани са съществени аспекти на съвременното функциониране на веригите за доставки и правни аспекти

регламентиране на европейския пазар. Съществено внимание е отделено на мястото на транспортните борси в икономиката на Полша и повишаване на ефективността от тяхното функциониране.

АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ

Дисертационният труд на Пьотр Левандовски е особено актуален, поради важната роля на автомобилния транспорт за функционирането на Единния пазар на ЕС. Присъединяването на страните от централна и източна Европа разшири границите на функциониране на транспортните фирми и утвърди водещи фирми в сектора, което затруднява конкуренцията и поставя в неблагоприятни позиции национални превозвачи. Съществен аспект на решаването на тези проблеми са Интернет Транспортните Борси, които са съвременни платформи за обмен на информация и сключването на сделки за превоз на товари между предприятията. С транспортните борси се оптимизират превозите и се намаляват разходите за предоставяне на услуги. Авторът задълбочено е изследвал динамиката на показатели на транспортния пазар в Полша и извежда значението на транспортните борси за националната икономика.

Методиката на дисертационния труд е издържана в научно отношение, тъй като се базира на задълбочено познаване на изследванията в разглежданата област в страната и достиженията на водещи изследователи в света.

НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ РЕЗУЛТАТИ

В представеният дисертационен труд са разработени подробно и разширено редица аспекти на функционирането на автомобилния транспорт в условията на Единния пазар на ЕС и предизвикателствата на веригите за доставки. Формулирането на подходи за оптимизацията на автомобилните превози и проведени анкети с представителни извадки са дали основание на автора да формулира съществени изводи и оценки.

Техният приносен характер може да се систематизира в следните направления:

- Подробно е изследван пазара на транспортни услуги с неговите компоненти – инфраструктура и участници, както и транспортно-логистичните компании. Представени са националните и глобални условия за функциониране на пазара на транспортни услуги. Дефинирани са проблемите при функционирането на фирмите в областта на транспорта и логистиката. Систематизирането на тези знания е научен принос, който е дело на дългогодишната работа на докторанта в областта на теорията и практиката на транспорта.
- Изследванията на динамиката на веригите за доставки са съвременен аспект на пространствената организация на производството. Изследването на тяхното функциониране и управление са дали възможност на докторанта да представи електронни платформи, които обслужват съвременната търговия. Изследването на тези процеси има съществен научен принос в развитието на теорията и практиката на глобалните вериги за доставки в Полша.
- Важно място в анализа на транспортния сектор заема оценката на приложението на правото на ЕС и приложението на регламентите в областта на каботажните превози. Оценките за бъдещото развитие на сектора в ЕС имат важно значение при определяне на бъдещите насоки за оптимизация на дейността на транспортните фирми.
- Съществен научно-приложен принос имат резултатите от изследването на транспортните борси, на които се осъществява функционирането на европейския пазар за превоз на товари. Докторантът е подбрал специализирани платформи за

функциониране на основни сегменти от транспортния пазар и са формулирани препоръки за подобряване функционирането на транспортните борси в Полша и на равнище ЕС.

- Важен принос в изследванията на Пьотр Левандовски е изследването на въздействието на интернет транспортните борси върху развитието на полските автомобилни превозвачи. Разработена е методика за анализ и са подбрани изследователски методи, които дават възможност за оценка на транспортните фирми, които използват транспортни борси. Предложените научно приложни резултати са предпоставка за усъвършенстване на дейността на транспортните борси и имат теоретико-методологичен принос за развитието на транспортния сектор в Полша.

Така представените научни и научно-приложни приноси са дело на автора. Те са резултат от задълбоченото изследване на автомобилния транспорт в ЕС и мястото на полските фирми в него.

Представените публикации съдържат съществени части от научните изследвания на автора, които са представени в дисертационния труд. Участието в редица национални и международни форуми са позволили на автора да апробира изводите от своите изследвания и да ги направи достояние на специалисти в транспортния сектор. Тези анализи и научно-приложни изводи са предпоставка за практическо приложение на резултатите в дисертационния труд.

ОЦЕНКА НА АВТОРЕФЕРАТА

В автореферата на дисертационния труд, с обем от 32 страници, са посочени целите и задачите на изследването и неговата структура. Представеното съдържание дава вярна и точна представа за дисертацията като в изложението са включени и систематизиращи таблици, както и данни от методиката за получаването на някои от

изследователските резултати. Справката за приносите отразява вижданията на автора за новостите в изследваната област, които са от значение за полската икономика. Включеният списък с публикации представят на резултатите от дисертационния труд в различни издания и научни форуми.

КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Към рецензираният дисертационен труд могат да бъдат отправени и критични бележки с оглед бъдещи разработки и насочване към определени виждания.

Първото, което прави впечатление, е разширеното представяне на понятия за пазара, които са достатъчно известни и би могло да се представят в синтезиран вид.

На второ място, при разглеждането на веригите за доставки би могло да се свържат с глобалните стойностни вериги, тъй като те са елемент в съвременната организация на националната икономика.

Римските договори не са трактати, а основа на интеграционните процеси в ЕС и транспортната политика осигурява функционирането на Единния пазар.

Посочените критични бележки и препоръки не намаляват качеството и количеството на получените резултати и приноси.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд Пьотр Левандовски е посветен на важни аспекти на функционирането на транспортната система и мястото на борсите за повишаване на нейната ефективност. Разработката притежава необходимите съществени научни приноси, поради което препоръчвам на Уважаемото научно жури да присъди на Пьотр Левандовски научната степен „доктор на икономическите науки“.

18.09.2017 г. Рецензент:

Гр. Варна /Проф. д-р Емил Панушев/